

HÀ NỘI, Việt Nam - Quần đảo Hoàng Sa nằm trên biển rộng cách bờ biển phía đông của Việt Nam 250 dặm, gồm hàng loạt các đá, các rạn san hô và các doi đất, trông qua dường như chỉ có giá trị để san hô vỡ dạt vào trên bãi biển.

Những quần đảo đó và quần đảo Trường Sa lân cận lại giàu dầu mỏ và khí đốt tự nhiên, vậy nên chúng được các quốc gia nằm trên một vòng cung rộng của toàn biển rộng thêm muốn. Trung Quốc, Đài Loan và Việt Nam đang cạnh tranh chủ quyền ở Hoàng Sa, trong khi cả ba nước và thêm vào đó là Philippines, Malaysia và Brunei tuyên bố chủ quyền ở Trường Sa và các vùng nước xung quanh.

Lên tiếng nhất là Việt Nam và đối thủ tranh chấp trực tiếp thông qua họ, Trung Quốc. Thật vậy, không có vấn đề nào giữa hai nước này lại nhiều cảm xúc hơn khó xử hơn.

Vào tháng trước, căng thẳng đã leo lên một mức độ khác, sau khi Trung Quốc

cõng bõ nhõng kõ hoõch phát triển du lịch Hoàng Sa, nõi quân đõi Trung Quốc đã chiếm giữ từ năm 1974. Đó là một số khõi đõu bõt trõc đõi või nhõng gì mà chính phõ hai nõi đã chính thõc ghi nhõn là "Nõm Hõu nghõ" cõa hõ.

Các ngõ dân dõ tàu cá tõi õà Nõng, Việt Nam. Trung Quốc đã đang giam giữ các ngõ dân Việt Nam trong tranh chấp võ các đõo õ Biõn õõng (South China Sea).

Bõ Ngoõi Giao Việt Nam õn tiõng lên án hành đõng cõa Trung Quốc, nhõ Bõ này võn thõõng làm trong các tình huõng thõ này. Tuy õng õ, Việt Nam đã làm đõõc nhiõu hõn chõ là phõn đõi õuõng; hõ đã đõt cõn cõ cho một chiếm lõõc khác đõ xĩa vào nhõng hõn đõo này tõi sõ chiếm đõõc cõa Trung Quốc.

Việt Nam đang võn đõng mõnh phía sau hõu trõõng đõ õi kéo nhiõu quõc gia khác vào các cuõc thõõng lõõng đõ cho Trung Quốc sõ phõi mõc cõ trong một thõ chõ đã phõõng või tõt cõ các quõc gia õõng Nam Á đã tuyên bõ chõ quyõn lãnh thõ trong vùng õiõn õõng. õiõu này đi ngõõc õi õu tiên cõa Trung Quốc, là đàm phán đõn phõõng või tõng quõc gia mõt.

Nõi cách khác, Việt Nam mong muõn tõt cõ các õen cùng ngõi tõi bàn đàm phán đõ ngõn chõn Trung Quốc, cõõng quõc khõng õ. Chiõn lõõc "quõc tõi hoõ" tranh chấp này là đõõu mà các quõc gia nhõ hõn õ Á chõu nhõ Việt Nam có thõ õõa chõn thõõng xuyên hõn khi hõ tranh chấp või õc lõõng õõn kinh khõng cõa Trung Quốc trên nhiõu mõt trõn. Või tõi tõõng là: Khi quyõn õc chính trõ trên thõ giõi cõa Trung Quốc mõ rõng, các quõc gia nhõ hõn sõ đõt đõõc đõi trõng või Trung Quốc chõ khi hõ ép Trung Quốc đàm phán trong các õiõn ãn đã phõõng.

Ông Carlyle A. Thayer, một học giả chuyên về Đông Nam Á và an ninh hàng hải tại Học viện Quốc phòng Úc nói: "Các quan chức Việt Nam đang quá tập trung vào đàm phán, và họ đang thực hiện điều đó một cách im lặng, không theo cách trực tiếp", "Họ nói là họ muốn giải quyết tranh chấp một cách hòa bình, nhưng đó cũng đúng quá nên nêu lên vấn đề."

Các nhà phân tích cho rằng một số thách thức lớn cho chiến lược này sẽ diễn ra trong năm nay, khi Việt Nam tiếp tục quân sự hóa vùng lãnh thổ Hi Lạp hải các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN). Việt Nam có thể sẽ đóng vai trò của mình để cố gắng thuyết phục các nước khác tham gia vào các đàm phán lãnh thổ với Trung Quốc, các nhà phân tích nói. Vào tháng mười một, Việt Nam đã tiếp tục một hội thảo tại thủ đô Hà Nội, với 150 học giả và các quan chức từ khắp châu Á đến để thảo luận về các tranh chấp trên biển Đông – mà các nhà phân tích cho là màn đóng cửa chiến lược mới.

Ông Thayer, người đã tham dự hội thảo nói "Tôi tin rằng cửa tôi sau hội thảo này là những biến chuyển ở Biển Đông họ đã xử đi họ đã có khả năng xử đi"

Các viên chức tình báo và quân lực của Mỹ nói rằng Biển Đông, với có một số lượng lớn chuyển hàng hải bên rìa nhớt thì giải, đang trở thành một mối quan tâm an ninh vì Bắc Kinh đang ngày càng táo bạo phô trương sức mạnh hải quân của họ ở đó. Trong hai năm qua, Trung Quốc đã tích cực hơn trong việc đòi kiểm soát khu vực này – bắt giam các ngư dân Việt Nam, gia tăng các hoạt động tuần duyên và cảnh báo các công ty dầu mỏ nước ngoài tránh làm việc với Việt Nam.

Hoa Kỳ không đứng về bên nào trong các tranh chấp này, nhưng các viên chức Mỹ "vẫn lo ngại về căng thẳng giữa Trung Quốc và Việt Nam, khi cả hai nước đang tìm cách khai thác các mỏ dầu khí và khí đốt tiềm năng nằm bên ngoài Biển Đông," Scot Marciel, Phó trưởng lý ngoại giao đã phát biểu vào tháng bảy, trong khi đi du lịch trên chuyến khi Quốc hội liên bang. Ông Marciel nói thêm rằng Trung Quốc đã thực hiện "sự khống chế liên quan đến những gì họ cho là thuộc quyền hàng hải của họ."

Cũng trong vài quy định luật này như hàng loạt các mối quan hệ của Trung Quốc với các nước láng giềng. Chỉ mới tháng rồi, Nhật Bản đã lên tiếng

phõn đõi Trung Quốc kõ hoõch khai thác các mỏ khí đõt ở Biõn õng Trung Hoa.

õi võ ngõõi Việt, tranh chấp trên Biõn õng là võn đõ nhõy cõm đõn mỏc mà nó hõu nhõ đoàn kõt tõt cõ mỏi ngõõi đõõi ngõn cõ dân tõc chõng lõi Trung Quốc, thõm chí cõ nhõng ngõõi đõng sõng tha hõõng thõõng ghét cay ghét đõng õõng Cõng sõn đõõng quyõn ở Việt Nam. Tõi Houston, mỏt cõng đõng ngõõi Việt miõn Nam thõõng đõi nghõch või chính phõ Việt Nam, mỏt ban nhõc pop đõ tõ hõo lõy tên là Hoàng Sa, là tên tiõng Việt cõa quõn đõo (Paracels) này.

Trong tháng mỏõi hai, Việt Nam đõ yêu cõu Trung Quốc trõ lõi tàu thuyõn và các ngõ cõ đánh bõt đõ tõch thu cho nhõng ngõ dân đõ bõ quân đõi Trung Quốc giam giõ gõn quõn đõo. Mỏt cõ quan thông tõn Việt Nam õõc tính Trung Quốc đõ bõt giõ tõng cõng 17 tàu cùng või 210 ngõ dân hõi nõm ngoái; tõt cõ các ngõ dân này đõ đõõc trõ tõ do.

Cõng trong tháng mỏõi hai, thõ tõõng Việt Nam đõ ký mỏt thõa thuõn mua võ khí cõa Nga gõm hõp đõng mua sáu tàu ngõm chõy đõõn và diesel trõ giá 2 tõ USD, theo nguõn tin chính thõc, có lõ sõ đõõc sõ dõng ở Biõn õng.

Trong thõi gian đõ, Trung Quốc đõ đõng ý tiõp tõc đàm phán või Việt Nam, nhõng Trung Quốc chõ sõn sàng thõo luõn võ viõc hõp tác phát triõn trong khu võc, chõ không phõi võ nhõng võn đõ chõ quyõn lãnh hõi. Và Trung Quốc đõ tõ chõi thõõng lõõng või tõt cõ các nõõc õõng Nam Á có liên quan trong bõt kõ cuõc đàm phán đõa phõõng nào.

“Cõ quá nhiõu nõõc liên quan,” õng Xu Liping, mỏt hõc giõ khu võc õõng Nam Á làm viõc tõi Viõn Hàn lâm Khoa hõc Xõ hõi Trung Quốc ở Bõc Kinh nõi.

Õng õõ Tiõn Sâm, nhà nghiên cõu võ Trung Quốc tõi Viõn Khoa hõc Xõ hõi Việt Nam, đõ cho biõt là chính phõ Việt Nam tin tõõng đõõu hoàn toàn trái ngõõc, rõng các cuõc đàm phán “phõi liên quan đõn nhõng thõo luõn giõa ít nhõt nõm quõc gia.” “Tõt cõ các bên cõn phõi ngõi lõi bàn bõc või nhau”, õng õõ nõi.

Hội thảo diễn ra tháng mớii mớit vờa qua không phờii là mớit hờii nghờ chính thờc cho các cuờc đàm phán mà là mớit hờii thảo phờn nào thờm dò nhờng cách tiờp cờn đờ phờng cho vờn đờ này. Mờc dù Trung Quốc phờn đờii các phờng pháp tiờp cờn nhờ thờ, nhiờu hờc giờ tờ các nhóm nghiờn cờu ở Bắc Kinh cờng đờ tham đờ.

Các nhà phân tích hoài nghi vờ viờc liờu Việt Nam sờ có đờcc bờt kờ sờ ong hờ nào cho chiờn lờcc mời cờa mình, đờc biờt là nờu Việt Nam quyờt đờnh nhờn mờnh vờn đờ đờ khi giờ chờc chờ tờch Asean. Hiờp hờii này có các thành viên không có bờt cờ tranh chờp gì cờ nhờ Campuchia và Myanmar.

“Cách tiờp cờn cờa Việt Nam đờng đờii mớit vờii nhờng trờ ngờii thờc sờ”, ông M. Fravel Taylor, mớit nhà khoa hờc vờ chính trờ tờii Viờn Công nghờ Massachusetts, ngờii đờ viờt mớit cuờn sách vờ các vờn đờ lãnh thờ cờa Trung Quốc đờ cờp. “Thờt khó tờng tờng làm sao sờ đờng thuờn có thờ đờt đờcc trong khờii Asean mà không có mớit đờng đờ vờ trang liờn quan đờn các lờc lờng cờa Trung Quốc.”